

ספר התרומה

אשר הורם ואשר הונף תרומת ה' סחד מנאוני קמאי, מרנא ורכנא רבינו
ברוק פנורפיזא בעל התום אשר ה' בוכן התק"צ לאלף החמישי,
תלמידו של הר"י הוקן בעל התום' זצלה"ה, והפליא עצה והגדיל תושיה
לברד שמנתתא אליבא דהלכתא בדיני אר"ה וכמה הלכתא נברותא
במצות וחקי חיים ובהלכות אישות, והנה כל הראשונים שתו בצטא דבריו,
ולא כמה הרא"ש והרשב"א והסוד.

הספר הקדוש הלו נרמס שני פעמים זה יותר מסאה שנים שלא בא לבית
הדפוס וסמו חסו ואין אחד בעיר ושנים במשפחה, לכן נתעוררתי לרשום בע"ה
שמנשך ברוב הסאה' סדר"ל זצלה"ה מליפנא

ווארשא

ברשם ס"ה יעקב זאב ברי אונמעהענדלער נ"י
שנת חזאת התרומה אשה תקצ"ו לפ"ק

פ"ה"ק ירושלים חובבי"א

שנת תשל"ט לפ"ק

סבר שמיר שרבנן של בריהא חולקין מראקאמי רמו
 למד שחייה לכמות ונאמן אמרו דם היתרו וכו' .
 ששמע כל רמו בין על הסכין בין חוץ ומכל מקום
 פליגי על רבנן דמתניתין דהנהו לא למלוני אתו דאין
 כתוב שם זה לשון . ומ"ל הלכה הוא כמתניתין דאימרי
 לפרש אתא ופטרו למלטה דם היתרו על האבנים
 ושעל הסכין אם יש דם אחר עוד על העמר וכן
 ספק ר"ח :

(ס"ג ז"ג במה) מסתין בן נבלה הרק בחל הרק וכו'
 רבן שמעון בן נבלאל אמר זה

הבבל דבר המגדל צמחין מכסין בו רבר שאין מגדל
 צמחין אי אקרי עפר בשום פסק מסכין בו כרתמיא
 וזה הלך במדבר ואין לו עפר לכמות שוחק ריני יהב
 ומכסה היה חולק בתוך פסגיה ואין לו עפר לכמות
 שורף פליטה ומכסה שריפת אשחתו ראקרי עפר דתניב
 ולקחו למשא מעפר שריפת התמאה ולכן שורף פליטה
 ומכסה אלא דינו והב מגלן דתניב ועפית והב לו ועל
 כרחין עפר והב ושריפת פליטה אין מגדל צמחים ולכן
 הוצרך קרא ראקרי עפר ובל דבר המגדל צמחים מריבה
 תנא רתמם מוכצני אף על נב רלא אקרו עפר כנון
 נסורת תרשין דקא נעונית של פשתן ושחיק סתכות ;
 תנן רבנן ביה שמיני אמריס אין מסכין אלא כעפר
 וביה הלל אימרי' מיצני לאמר שנקרא עפר שנאמר

ולקחו למשא עפר שריפת התמאה ורא תתן (ויצט"ג)
 ושוין שחימה ברקין וכסה ואפר כיהה מוכן הוא
 השמע רביה שסאי מורו רבארי כיהה מוכה לכמות
 כמות מירוי באפר עמיס שאנדר צמחים אבל אפר
 בשר שאין מגדל צמחין לא אף על פי דאיקרי עפר
 שריפה או נמי הכי קאמרי ואפר כיהה מוכן לכמות בו
 רוק או רבר אחר ולא קאמרי לכמות דם צפור ויהי אם
 קן אפר כיהה נעורת פשתון וחל הרק ומיר וגם מנופה
 שכתשה מותרין לכמות :

(סא) (פ"ג פ"ג) תנן בכמהה המקשה השוחם בהמה
 ומוצא בה בן אבן סתם חי קורעו

ומציא רמו והכשר מותר בשחיטת אמו אבל מצא בה
 בן תשעה חי מעון שוחט רברי רבי מאיר ורבנסי
 אמריס שחיטת אמו מותרת . רבי שמעון שזורי אומר
 אמרו לו חמש שנים וחורש כשרה שחיטת אמו
 מסדרתו ובנמרא רבי שמעון שזורי היינו תנא קמא
 הפרים על גבי קרקע איכא בניניהו דלרב מעון שחייה
 משום מריאת העין שאי ידעו שנמצא כבשן השחופה
 ולר"ש לא : (פ"ג פ"ג) הודא בן פקועא רנפל הודא
 עלויה אתא לקמיה ררב איש אמר ליה ויל שחפיה
 כרבנן משום מריאת העין אבל משום איסור דרסה
 הואב ליכא כיון דמן היתרה חשיב כשוחט מעיקרא
 אין המפרש ניכר ומותר א"ל לא אמר רבי חנינא
 הלכה כרבי שמעון שזורי ולא עוד אלא כל מקום
 ששנה רבי שמעון שזורי הלכה כמותו אמר ליה אנא
 בי דא מבריא לי דאמר רבי יוחנן הלכה כרבי שמעון
 שזורי כמתוקן וכתרוכס מעשר של רמא אבל במילי
 אחרתי לא אם בן הדנה כרבנן וכן פירש רש"י :

הלכך שחם ברהה ומצא בה ולד שאין לו יותר
 מששנה חדשין מותר בלא שחימה לכולי
 עלמא . מכל בהמה האכלו ואם הוא בן תשעה הלכה
 כרבנן דאמרי אין מעון שחימה אבל אם הלך מעט על
 גבי קרקע או על דבר אחר היה מעון שחימה . ראין הלכה
 כרבי שמעון קוורי דקא שרי אפילו חורש בשרה והיכא
 שחימה כבשן ולא הפריס על נבי קרקע וכוונה בלא
 שחימה גם חלבו גידו מותר כרתמיא (ג) ניד הגשה
 חלבו אמר ונהג בשליל רברי רבי מאיר . רבי יהודה
 אמר אין חלבו אמר ואין נהג בשליל ואמר רבי

אלעזר אמר רבי אשעיא מחלוקת בנן השעה חי ודק
 לו רבי מאיר לשימתו ורבי יהודה לשימתו אלמא רבנן
 רהיינו רבי יהודה רשירי בלא שחימה שרי גם חלבו
 ונירו ומיהו לבולי עלמא דרמו אמר דאמר רבי יוחנן אף
 לרברי המדור חלבו אומר ברמי . (ע"ט פ"ג) והוא
 ששחם בהמה וחלבו בה בן תשעה חי והוא נכדחת
 מריפה הרשאה אין שחימה האם מועלה לשליל אמר
 רבי יוסי לרברי המדור אומר ולרברי האומר מותר
 פ"ל לרבי מאיר פשיטא ישוחם לשליל ומותר אבל
 לרבנן אינו מועיל שחיטת שליל השליל בשחיטת אמו
 והרי הוא מריפה ורבי אמר ארבעה סימנין אברה
 רחמנא והיכא שאין סימנין אמו מועילין לו ויעילו לו
 סימני עצמו וכן הלכה כרבא וגם כי סליק רבי זורא
 אשכחיה לרבי אמר דקאמר הכי אמר ליה יישר ונא
 אמר רבי יוחנן יישר אבל פרות מן תשעה רבנן
 שהשליל אמר רביון ששחיטת אמו אין מתירו לפי
 שהיא מריפה שחימה עצמו אינה כלם ראלו היה לוד
 שהיא נפול ואמר וכן הוא השתא לכך בשנמצאת היא
 מריפה מוב לאמור כל הולדות שימצא בתוכה ראינו
 בכי ולרבי מתי יש לו לולל הגשה חריש :

(כב) (ז"ג פ"ג) נ"ד הגשה תניא גיד הגשה מחמט
 אחריו כל מקום שהוא וחורף שמת

מעיקרו ומשרשו דברי רבי מאיר ו' יהודה אמר נומט
 עם השופי (ז"ג פ"ג) ועור הניא אחרתא דסבר לא אסרה
 תורה אלא על הרק בלבד . ורבי יהודה אומר על הירך
 וכולי ירך משמע ומסתמא כל שכן לרבי מאיר ראמר
 מן התורה כמו לרבי יהודה יותר על הרק הוא מצריך
 חמישה יותר סריבי יהודה ובין רבי מאיר ובין רבי
 יהודה כראורייתא שוין אבל רבי מאיר הוא מצריך
 לחמט אחריו מדרבנן בכל מקום ורבי יהודה לא אמר
 כלל אפילו מדרבנן אלא מה שאמר מן התורה וכן
 משמע בעובדא דבר פאלי דהוה מפקד אמטא חזיה
 שמואל יהוה ניים א"ל חת ביה מפי מאן דאורי
 לך כ' יהודה אורי לך ואמר רב ששה מאן רשקל כר
 פאלי דאורייתא דרבי מאיר ומאן רשייר מדרבנן לרבי
 מאיר ולרבי יהודה מאי רשייר אפילו מדרבנן שרי אלמא
 רבי מאיר ורבי יהודה שוין כראורייתא . וגם מצריך
 מדרבנן לחמט ולרבי יהודה לא צריך דאין סברא לומר
 דבר פאלי נקם מקצה דאורייתא ומקצה דרבנן והכל
 כרבי יהודה ולרבי מאיר כל רשקל דאורי' דאם בן שלש
 דאורייתא דהא איכא תנא אחריתא דאמר לא אסרה
 תורה אלא שעל הרק בלבד והו פרוח סריבי יהודה :
 ה' הלכה כרבי מאיר דאמר ניד הגשה מחמט
 אחריו כל מקום שהוא ולא כ' יהודה דאמר
 נומט לחור רהא אקר שמואל חת ביה מפי ומסיק
 הריית כרבי מאיר ועור סתם מהני' הגושל ניד הגשה
 צריך ליפול שלו כולו רבי יהודה אומר יקים מצות
 נטילה כלי נומטו לבר אף על נכ רבמו בן סתם אחריתא
 כרבי יהודה אין המצחין נאמנין על ניד הגשה דברי
 רבי מאיר פירוש מיעו שיש בו מורח לחמט אחריו
 ולא על החלב אף על פי שאין בו מורח שיטת כבהה
 והכסיס אמריס נאמנין על ניד לפי שאין בו מורח כרבי
 יהודה מכל מקום אירך סתמא הוי בהרמא וכן שחם
 של גיד אסור רתניא שמתו של ניד מותר וישראל
 קרושיס חן ונהג בו איסור ;

(נג) **תניא** בתורת הדמים כי כל איכל חלב ובהרה
 יכול אפילו חלב דהרפתה והוא הרין לכל
 שומן כהמה היא קרוי חלב ואסור לאכול הלמוד לומר
 חלב המסכה את הקרב אשר על הכמלים וחלב דבליית
 פירוש אותו רבר הקרוי חלב כמקום אחר בני הקרבה
 אותו אסור בחולין לאכול ואפילו חלב איש שחם

מה היה כפנים ומה היה כחוצ צריך להסיר הקרום משני הצדדין :

טו) רישא כדבשא ראש של כבש ושל גדי כשרוצין להסיר שערו נוהגין עליו מים ומסמינין אותו ברמץ של נחלים אי אנתבי בית השחיפה מירב רייב רמא ושירי אותביה אצרוין מקואו קווי ואסור אותביה אצרוי רין ביה מידו שלא יסתם הנקב מן הרם כשנפול שרי ואם לא אסור, ויש מקומות שהתנגלה כשרוצין להסיר הנוצה נוהגין אותה על הרמץ ושערו רמי רהא ליכא עצמות שיעכבו הדם לצאת כמו בראש לבימה ותו כרתוב כהלכות **נחלת האי מאן דמסוי** רישא צריך להתרחיז בית

השחיפה לתחת כי היכי תרובק דמא ותיכא רמשהלי והפגייה מוקרי' הוא דאסור באכילה רישא נופיה שרי משמע דליכא איסורא כי אם משום קרום של מוח שמלא רם ומהכשל המוח ברם שבקרום ובתרגנות ליכא למספר הכי כי ראש התרגנות אינו שם על הרובץ אלא תחתה ומשליכה, ואפילו אי נותנה על הרמץ אינו אסור רק ראשה, וכן רגילות להא רגלי הכהה כבאר להסיר השיער ולהסיר המלפס כמו כן מוח ואפילו בראש אין איסורא אלא משום קרום של מוח אבל רם שבבאר מקומות משאכ שאיב נורא והוא הרין כנגלי כהה נומרי משאכ שאיב רמא, ויש שבמסירין וסולחין הרגלים ושוהין כרי מליחה ומירוחין אותן לפני תחינתן על האש להשיר השיער והמלפס ואחרי כן תוחזין ומולחין אותן כהניג משום שמליחה ראשונה והתה כנגד המלפס ועל השיער ולא נגנס כבשר רק מעם :

טז) אמר (ג' פ"ג) רב אשי כשר כיון שנהעלם מן העין אסור מירוש אפילו במקום שרוב מנחים מישראל מוחם דראכא למיחש שסא העורבים מביאים הבשר שם ממקום רחוק ממקום שרוב המנחים עכ"ם ואתה שנהניש שם לקחת העורבים ופרדן רוב היכי אכיל כשרא ומשני דלא ענין עיניה או דאיכא סמנא ואי רבינו יעקב מכל מקום דאין הלכה כרב סמנא כשר שנהעלם מן העין ודביחה אפ"ה בביתו אסור משום דשטא העורבים לקיחה דרך פת הבית או דרך חלקו דביאו אחרת דמקראמר רב היכי אכיל כשרא ולא קאמר ואנן היכי אכלינן כשרא ש"ם לדרין; אתי ליה אשמוזן וכן (ג' פ"ג) פרק אסור ורבי מאיר דהכי אכיל כשרא כיון דחייש למיעוטא ניהוש שמא במקום סכין נקב היה ש"ם לדרין אתי ליה שפיר דלא חיישין למיעוט אפ"ה כן אין הלכה כרבי מאיר וכן משמע (כ"ז) פרק אלו מצאוהו דאין הלכה כרב דקאמר ר' תיגמא כצא גדי שחוטס בין מבר' לצפורי והתירוהו לו איך מאיר התירוהו לו משום מצויה כרבי שמעון כן אלעזר וגם התירוהו משום שחיטה כרבי יוסי בנו של רבי יוסי הגלילי דאמר נבי רחי שאכור לו נתייו והתנגלו ומצאו שחוטסין רשרו וקאמר מהתירו לו כשום שחיפה אם כן רוב ישראל הוא והם וסכל מקום היכי נחא הלא כשר שנהעלם מן העין אסור לית להו דרב דאמר ולעיל (סג) מינה דקאמר הרוג דאמר רשקו כשרא ושרא בצנינה רבי בר מרין אהא לקטיה ראיבי אמר ליה ול שקול לנשפך ופרדן והא אמר רב כשר שנתעלם מן העין אסור והתתה מאי פריכא מרב על אביי כיון דאין הלכה כרב ויש ספרי' דגרסי אהא לקטיה ררב השתא פריך מרב ארב וצריך עין כירושלמי פרק אין מעמידין אי גריס רב ואפילו לגרסת הממרים דאיבי פריך שפיר והא אמר רב כשר שנתעלם מן העין אסור ואפילו מאן מפליג על רב ושירי הגי מילי כשמצאה במקום שצדחה אבל בהא שהביאה עורב ואינו יודע

שלהי פרק (ק"י) כל הבשר רסורר לאכול ואף על גב דקרב למזבח בכבש סורר משום דחלב אליה מקרי חלב סמא לא ספרי וכל שכן אותו שמינות שבהך ויתרה הרבו צפורי לאכול ואף על פי שקרב למזבח הוא לא מקרי כלל בפסוק חלב, ותניא פרק אלו מירשות (ט"ז פ"ג) את החלב להביא חלב שעל הרקין דרבי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר להביא חלב שעל הקיבה :

השי"א והו רבי חלב האסור מן התורה (ג' פ"ג) אמר רבי זבדא אמר רבי יהודה אסור שמואל חלב שעל המסם האוכלו עניש כרת והוה חלב שעל הקרב האי תרביא וקליבוטהאי עניש כרת והוה חלב שעל הבסלים דאמר רב יהודה ריש באמתא חלב ניריה והו חלגו שעל הרקין ופי' רש"י מכל מקום הקיבה לאחרי שמתקצרת והולכת אותו קצר הסחוכר קצצה צריך ניריה שיעור והקיבה עצמה יש לה קרום שמן כל סביבותיה מבחוץ רפליגי בה רבי ישמעאל ורבי עקיבא ואמרין (ס"ט פ"ג) פרק אלו מירשות דאקשיתא כל"ע לא פליגי דאסור כי פליגי דאיתרא איכא דאסור דאיתרא כולי עלמא לא פליגי דשרי כי פליגי דאקשיתא, הלכך הלך אחר המסחור ואפילו דאיתרא אסור ולהסיר הקרום וכל שכן מאירך נימא דאקשיתא וכן כבבל לא הוה אוכלין כלל אלא הוה מנקרין אותה משני צדדין כדאמרין (ג' פ"ג) פרק מקום שנהנו כי אתא רבא בר בר תנה אבל דאיתרא ופרדן לית ליה נוהגין עליו חזברי מקום שהלך לשם :

טז) אמר רב יהודה חומין (ג' פ"ג) שבעוקין אסורין המושא חושי' כבפלי הלחא מימינא תרתי משמאלא תלחא דבימינא הם כפצלי לחרי הרי ושכשאלא מפצלי תלחא תלחא ואי שליף להו כר חמיסי משתלמי ואי לא כיע חמוסי בתרייהו דרגי חובין מדרבנן הוא דאסור דאמר רב אשי חומין אין חיבין עיליהם חלב חמור רחמנא ולא חומין שעל הבוליהו אסור כן הגירו והחוסן שבתרין הבוליהו אסור ואין חיבים עליו ולוכן שבתוך הבוליהו רבי ר' חייה חד אפר וחד שרי והלכתא במאן דאמר רבא מטרפס ליה רב אשי עניש ליה, אמי רב יהודה חמשה חמי' הוה רכפליה רבלייתא דחחלי משום דאם הרבא דירא ודלועא משום דאם רני דמשום רמא אם אחתך להו ומלח להו שפיר רמי ואפילו לקרייהו אבל אינך משום תרביא ליה להו תקנתא הלכך צריך לנקר חומין שבוועו שבכחה לפנים ואם לקרייהו צריך לתרבעם ומלחם ואי לצלי חומין לתרבעם ולא מלחין, וכן אמרין ואסוצא פי' דאסמיק שרובו הברסה מחיים ונתקבץ דרם שם שקורין שגמורו גלעון וכן כיע של זכר וכן מורקי והו ורדין שבכחה וכלחיים אצל הלשון אין ותרגינהו ומלחנהו אפילו לקרייהו שפיר רמי ואי לצלי אם הניח על הגללים רב אחא ורבינא חד אמר מצמת צמתי דמא ולא יצא לחוץ וואו חר אמר נטרבי משאכ שאיב רמא ומוהר והלחנה דמרתיה כמאן דמיקל בתחתיה נירא :

טז) אמר רב כהנא חמשה קרמי הוה תלחא משום תרוא ורתי משום דאם קרום שעל הבסלי' ושעל המוחל ושעל הבוליות חמשה הרבא רביעי שעל ביצי זכר ושל כוקרי' שהמו מונח בה משום דאם הלכך צריך להסיר קרום מעל הברסה לצד שלפנים סמוך לרשעת ולחזה והו קרום שעל הבסלים וכן הויתר צריך לקליף מבחוץ וכל משום שחלב הגדול המסכה הקרב הוא שוכב שם אבל הויתר מנפנים לצד דריאה אינו צריך להסיר הקר' שמאזהו צד אין שום חלב ואם חזק הויתרין אין יודע

מזכין מזה ראשו ראשו סמקום שרוב מבחי נויס
 רביא אמה : ה"כך אם הניח התיבת כשר והלך לשוק
 וחזר ומצאה במקום שהניחה אין חוששין שמא החליטו
 עובד וסותרת אף על פי שאינו מצודה אבל בשחור
 ומצאה במקום אשר יש לחוש לחילוף העובד עד שיהיה
 לה בה סמין או כיצורה מבטיעה עין ואם גזירה בשוק
 בין העכו"ם ואפילו מצאה במקום שהניחה אמורה אם
 אין מצודה במסין או בשבועת עין וכן אם שולח ביד
 אחר הדין בן וכן גזרה בה בר ענה מתוך לה אחלת
 קרנאתא ומשדר לה ביד עכו"ם וכן אמר רב בפ' (פ"ו)
 אין מעמידין בתחום אחר אסור :

פרק ניר הגשה

מח) אמר (פ"ט פ"ט) רבא אמר רבנן במעמא. אמר
 רבנן בקפילא. אמר רבנן בששים. ומסרש
 רש"י פרק בל הבשר (ל"ט פ"ט) דל"ס (תיקן) כפסק שלו
 הקיימא דן כ"י הורה ראשו מין כמינו לא כמיל רקאי
 רבי בשמרי' דאמר נראין דבר ר' יהודה בלא ניער
 יבסו וכן רב ושמואל דאמרי פ' בתרא רעבודה וה'
 (פ"ט) כל איסורין שבוטרה מין בשאינו מינו כנותן מעם.
 מין כמינו כמשהו ואף על נב דרבי יוחנן וריש לקיש
 אמרי התם אפילו מין כמינו כנותן מעם. שכל מקום
 הלכה כרב ושמואל רוא אביו ורבא רהוי כתרתי
 קיימין כותיהו (פ"ו) נבי חלא לו חמרא ונבי חמרא
 דחמי כחמרא דשערי תלמינא ואי מקרי מין כמינו ולהוי
 כמשהו או מין בשאינו מינו ולהוי כנותן מעם. וכן
 פ"ק הפסחים (פ"ט פ"ט) דאמר רב ושמואל חמץ כונס
 כין כמינו כין שלא כמינו כמשהו דמשום חמרא דחמץ
 רהוי אף בל יראה ונב לא כהר"ל מיניה בול' שתא
 הגור שלא כמינו אפו כמינו כמשהו כשאר איסורין.
 ואמר רבא התם הלכתא חמץ כונס כין כמינו כין שאין
 כמינו כמשהו כרב משמע דשאר איסורין סובר רבנן
 כמשהו ובחמץ גור אינו מינו אפו מינו. עד כוס פירוש
 הגאון פרק בל הבשר. וכתשובה ארת כוסף דהא
 דאמר רבא פרק ניר הגשה אמר רבנן כששים כמין
 כמינו או נמי מין בשאינו מינו וליבא קפילא עכו"ם
 הוי כששים. התם רבא אמר מידה לבר כרביא ליה
 ולמר כרביא ליה. לרבי יצחק אשכחן שיעור ששים
 כמין בשאינו מינו וליבא קפילא. ולרבנן אפילו כמין
 כמינו. אבל רבא עצמו כרבי יצחק ור' יהודה ואע"פ
 שקבל מרביתו רבינו יצחק כרבי יהודה דהלכה כרבנן
 לא ידע מעם פירוש סמני הראית שהביא. ורבינו
 יעקב סבל מקום פירוש דהלכה כרבנן דאפילו מין כמינו
 הוי כנותן מעם רהא רבי יוחנן סובר כן פרק בתרא
 (פ"ו) רעבודה והו' כל איסורין שבחורין מין כמינו כין
 שלא כמינו כנותן מעם חוץ כפסל ויין נסך. ואף על
 נב דרב ושמואל פליגי עליה התם. הא אמרינן פרק
 קסא רביצ' (פ"ט פ"ט) רב דרבי יוחנן הלכה כרבי יוחנן
 ונתתה. ובפרק מי שהוציאנה אמרו רבי יוחנן
 ושמואל הלכה כרבי יוחנן : (פ"ט) ועוד פרק התעובות
 אמר רבי אליעזר בן יעקב תרין של זב חבה אם כבשו
 וישן מאם מעם שלישי מזהו אלמא סבר מין כמינו
 כמיל. ומשנה רבי אליעזר בן יעקב בן עקי. ועוד
 דאמר רבא התם אמר רבנן כשעמא אמר רבנן כרובא
 מין כמינו כרובא. ועל כרחין היינו מן : וצודה דאלו
 מדרבנן הוי כששים אפילו לרבנן כראמר רבא עצמו

פרק ניר הגשה. ואלו לרבי יהודה מין כמינו לא כמיל
 מן התורה קרא ולחק מרס הגר' ומרס השעיר.
 אמנם נטלה לדחות וזה פלוגי אביו ורבא נבי חלא וחמרא
 דאפילו מין כמינו לא הוי כמשהו כרותן פרק טעל
 אמר רבי יהודה מעלין את המדומע באחר ומה.
 והיינו אמר' מין כמינו חמין כחמין דאלו חמין כשעורים
 הוי תרומה כשאר איסורין (פ"ט פ"ט) כרותן כמסכת
 ערלה ומיניה ליה (פ"ט פ"ט) פרק ניר הגשה גריסין של
 תרומה שנתבטלו כששים אין בהם כנותן מעם אפילו
 אין בהן להעלות בא' ומהא פורת. ועוד קרא רסיתו
 כספרי הדרומתא את הלכא את מקדשו סמט להכיה
 רבעינן כתרומה א' ומהא כמין וסמט כתיב' אבל מין
 בשאינו מינו לכולא עולמא כנותן מעם. שכל מקום יש
 ראה רבנן כמינו כנותן מעם מין יוחנן סבר' אליעזר
 בן יעקב וסריבא דפרק ניר הגשה. (פ"ו) והא דפרק
 בתרא רעבודה והו' פלוגי אביו ורבא נבי חלא וחמרא
 ונבי חמרא רחמי סמטין דאי מעמט ושפט שהו ר'ר
 כמשהו בריין מין כמינו היינו חוקא כפסל ויין נסך.
 ותעד ולא נקבל אלא חלא חמרא רשיך כין חמרא
 דחמי רשיך כפסל דרבי יוחנן מודה בזה דהוי כמשהו.
 והוא דפרק בל שעה דאמר רבא חמץ כונס כין
 כמינו כין שלא כמינו כמשהו כרב היינו כרב דאמר
 הרוויח כמשהו גבי חמץ ולא כמשהו דאלו רב אפי'
 כמינו מן הדין ככל איסורין ונבי חמץ דחמיה גור שלא
 כמינו אמר כמינו. אבל לרבא תרווייהו כין כמינו כין
 שלא כמינו כמשהו. ולפי גרסין כרב במלתיה. אם
 כן נוכל לומר יותר כפשיטות התרווייהו הוי גזירה
 לרבא וכן משמע כה"ל דלא גריסין כרב דהיא אהם
 אמר רבא חמץ כונס כין כמינו כין בשאינו מינו אמר
 ומרלא הויב שיעורא לסילתיה ש"ס כמשהו כרב :
 הלכך נהו העולם כמינו כנותן מעם אם כן מובל כין
 שלא למסוך על קפילא עכו"ם שנתה אם יש מעם
 איסור כהיהר' אלא לשעור כששים כראמר רבא הויב
 דליבא קפילא כששים שיותר אין דמעס חלך (חלך)
 (פ"ט פ"ט) וכן אמר רב נחמן כיצה כששים ואין כיצה
 מן הסנין וכן שלח עבודה נהו נבי עקבא כשכרא
 הלכהא כששים וכן כל איסורין שבוטרה. ואם בקדיה
 נפל האיסור משערינן אם יש כרומב שהוא כעין
 ובקופה ובחתיכות ששים של היתר או הגל בשר.
 אבל כמאי דבלע קדיה מדרומב של היתר הוא לא
 ידעינן מה בלעה. ועוד דכמו כן בלעה מן האיסור
 שהוא מתוךך ונסתה מעם. אם לא ראינוהו תחלה
 קודם שנפל (ס' פ"ט) כי הדא בות' (י) דהרבא שנפל
 לרקולא דבשרא וקודם שנפל היה יותר ועתה נצטק.
 ופירש רש"י רקולא קלחת סבר לשעורו כמאי דבלע
 קדיה לצדף ל' של היתר. אמר לה אמר דהיתר
 בלע דאיסור' לא בלע. הלא הסתיו של איסור נבנס
 גם בקדיה. והבא שמוצא האיסור ומכירו ישליטנו
 והשאר פורת אם יש שם לכפול מעם של איסור ישעו
 שכל מקום כאלו בולו נסתה דהא לא ידע כמה נסתה
 ואף על פי שהיה ענה נרול ועב במקום שנמחר
 שכל מקום נסתה נפלא מעם וחזר ונבלע ונפח מן
 היתר. ואם בשל בקדיה של איסור אם היא כה
 יומא התבטיל כולו אמר שהרי אין בתבטיל מ' של
 איסור דמשערינן כאלו הקדיה כולה התיבה של אסור
 ולא משערינן כמה בלעה כהוכה התלה מן האיסור
 דהא לא ידע' כמה בלעה. הילכך לעולם חמרא אם

(1) מין כרבי' מ' ק"כ עסקה דהא חלץ מפעם ופאר פ' כינס הניח נ"ט :

מסקי בעל התרומה

בשמיטה אמו גם חלבו ונידו מותר אבל דמו אסור והיא שלא
הלך כלל אבל הלך צריך שחיה' ואם נמצאת האם מריסה
שחיה' אם אינה מולדת לנכר' או הערב' בן תשעי' חריש'ם
מותר הערב בשמיטה עממי כרמב"ם אבל בן שש' אסור רלא
שיך היה שחיה' ולפי שלא יוכל לחתן ולמלחן מתי היה בן
תשעה יום הוא לאסור הכל בשחיה' מריסה' : (כר) דין
לנקר נד הגשה והחשב אחרי יום שומנו אסור מדרבנן'
(כה) דין חלב מן התורה והוא חלב שעל נבי הקרב ועל
הבסלים ועל הבליית ועל הרקק' הדינו ריש גמיה' באמת
כתי' נריא' שעד' אמתא כרסיה' וכל קיבה עצמה יש
חלב אחר אקמא וימינא אחרתא' : (כו) דין חומץ האסורין
שבעוק' תלמא מינא יתלמא משמאלא' והישינ'
שבחין הובליא וגם לוכן רבוליא חומינן שעל הפחול הכל
אסור משום חלב ודיבן אבל שבכתף לפנים שכלהים אצל
השינ' אסורין משום ר'ם וצריך לחתן ולמלחן ולעלי' מני
החתיכה בעלמא בלא מליחה ואף אם לא הסידו מן הכשר
דין כן כאשר נגרם אם תחבוה' : (כז) דין שצריך להסיר
הקיום מן הבסלים סבור חלבו וגם מן הכשר שסוכי' מן
המנוח' שמתנין בן הכשר מנוח' לשים ידו שם לברוק הריא צריך
להסיר הקיום מן הכשר מנוח' מאי שהחלב הכמה את
הקרב שוכי' שם וקיום שראש המוח מנוח' שם צריך
להסיר משום רמא' : (כח) דין ראש כבש וגרי שנתן על
האיש להסיר השער אוחכניה אכתו השחימה ששיר רמי
וגריד קטין קיין ואסור' ותכופי כניחה מוקרא הוא ראסור
מיש' דמתכיל ששיר' דם וצריך ר'ם נגמא שיר' וכן התרנגולת
שנתנה על הרמץ להסיר ראש הנוצה וכן רגלי הכרס' שנתן
על ראש להסיר שער הפלמי' הכל מותר דאסורא ליבא אלא
מיש' דם שבראש' וכן ליבא ראש ננורא ויש מולחן תחלה
קיום שיתנם כאשר ילאחר שישירו השלמים מולחין
אותו סמך שניה' לפי שהשער והשלמים טוענין כנגדם
ליכנס הישב המלך בכשר' והוא חומרא בעלמא המליחה
הראשונה' : (כט) דין חתיכה כשר שהניחה בכיתו ואין
איש ידאוה ודלף' לזקן אם מצא' במקי' שהניח' מותרת בלא
מכיעות עין וסנין' ולא נחיש' לחלומא קרובי' ואם לא מצאה
במקום שהניחה או צריך מכיעות עין' ואם הניחה בשוק בין
הגוים כמו בן צריך מכיעות עין' שאם חלומא' : (ל) דין
אסור שנפל בקררה כשיש הרת' כמינו נשעד' כמי' ברוטב
יבשה' חתנית' ולא כמי' בקררה' : ואם בשל היתר'
בקררה של אסור' כת' יומה הכל אסור' ואם אינה כת' יומה
בלתחלה אסור' לבשל' כל מה בשל' בה דיעבד' מותר' :
(לא) דין קב של אסור' שחתכה בקררה של היתר' אם
הקב היא חולתה ותחכה בקררה מלאה בתשיל' או אימכא
אסילו אין חובה' בת' יומה הקב אסורה והתכשיל מותר'
ואם הקב כת' יומה צריך בתכשיל' ששים' ואם נשפכו
המים מסקא אסור' רשעם צריך בקררה' ארוייתא' : (לב) דין
אסור שנתעבד' היתר' כרוב' יבש' מין' כמינו' כשל' כרוב' ואם
לא נתן' יין' כיון' חלב' כחלב' צריך' : וכן מין' כשאינו
מינו' כרוב' יבש' : ואין צריך להשלים' אחת' מכל' של' תרומה'
שנשלה' בחולין' חושני' גזל' השבט' : ואם חתכה' נרולה' של'
נבילה' או של' כהנה' שאם נשלה' בהיתר' או חתכת' כשר'
הבלועה' חלבל' והיא נרולה' אינה' כשלה' אסילו' כאלף' של' היתר'
כיון' שראיה' להתכבד' לפני' הארויחין' : אבל חתיכה' כשר' של'
היתר' נרולה' שנאסרה' מחמת' בליעת' אסור' כשלה' ששיר' כרוב'
ביבש' ואף' כתכשיל' נבילה' כשלה' כמי' אוני' מכירה' : וכן
נבילה' או של' כהנה' כשלה' נבילה' או מריסה' אסילו' כאלף' לא
כמי' : וכן רב' שקורי' ברה' כנון' דם' מלא' או עוף' מלא' או
נד' הגשה' לאוכלו' שלום' חייב' מן' התורה' ואסיר' אין' בו' כוח'

הלכה' אם נתקדשו' בתר' ואינו' מכירו' במקום' שנתעבדו' אסילו'
כאלף' לא' כמילי' רבנן' ורומא' שלימים' אבל חתנית' ומוסקין'
יהיו' כמילין' כמי' : ואסיר' מרודה' שנתגבלה' או כשרה' אסילו'
שליטה' אינה' קרייה' כריה' כדאיתא' בספר' כל' הכשר' ואסילו' הני'
אינה' כשלה' כאלף' אם היה' רב' שנמנן' או ראויה' להתכבד' ככל'
יום' אם נאסרה' מחמת' בליעת' אסיר' או רג' מרור' שבלע'
ונתערב' עם' היתר' אסילו' הן' שלימים' אינן' קרויין' כריה' ולא' יבש'
שנמנן' ולא' ראוין' להתכבד' : אבל חתיכה' כשר' כחלב' אינה'
כחלב' כדאיתא' ספר' בתרא' רעין' משום' ראוכל' כוח' לוקח' .
(לג) דין אסיר' הניכר' ואסילו' רוב' היתר' גביר' ולקח' מאח'
סתן' ואינו' יודע' מאי' זה' סתן' לקח' אסור' מן' התורה' רבלי'
קבוע' כמתצה' על' מחצה' רשי' : ואם נמצאת' חתיכה' אחי' בארץ'
או לקחי' נוי' שלא' כמינו' או עבד' מותר' רכל' דרשיש' מרובא'
וידיש' : וליכא' למיטרא' שאם' יקח' מן' הקבוע' ביון' שכביע' ניכר'
ויודע' האסור' הדין' כוון' הוא' רלא' מחוקקים' נבירי' ברשיעי' ליקח' מן'
האסור' כדאי' בלא' והכי' יכול' לקנות' נבילה' מן' הדין' אבל'
כרוב' המעורב' היתר' אסור' והיתר' לא' שיך' למיט' כל' קבוע'
כמתצה' ומכילה' שפיר' : מרש' אחר' סתן' אותו' אסור' נזירה' שאם'
יקח' מן' הקבוע' כיון' דרשי' מדאורייתא' כשל' ואינו' אלא'
מדרבנן' או שירינ' למיקל' אחי' חתמא' למיקל' קבוע' : (לד) דין
עוף' שכתה' בין' אחת' בין' רבה' שיך' בדין' זה' ואין' להתירו'
משום' תערובת' אסילו' לאחר' שפרשו' זה' מה' משום'
דכל' דרשיש' מרובא' מרשי' : ואילו' היה' רשיס' רשיס' סתם'
תערובת' שאם' היה' מיקים' לה' בקדושין' ואין' להיתר' בהקפות'
משום' ספק' דרב' כוון' ומתרא' : ואסילו' דרשי' כרוב' ששא' אין'
זאת' כדספ' הלכות' אסור' והתיר' סי' דבר' שיש' ספקא' דאורייתא'
וליסורא' והוא' רב' שנמנן' אסילו' כאלף' לא' כשל' כמו' כיצה'
ספק' מריסה' כאלף' כאלף' רשאי' הוא' אסירינ' : ומה' תערבה'
כאלף' כיון' אסורות' אסילו' חתמא' רלא' כליית' זיל' : (לה) דין
צד' חתיכה' היתר' שזאסיר' אסור' מן' בליעת' סתם' חלב' או
מחמת' בליעת' אסור' אחר' הנבלע' בה' אם תחכה' אותה'
חתיכה' בקררה' ויחמת' לא' מני' ששיש' לכשל' סתם' אסור' בליעות'
בה' אלא' חתיכה' עצמה' נעשית' נבילה' וצריך' לכתוב' כל'
החתיכה' : ואסילו' הני' חתיכות' כשר' שנתלחו' היתר' ככלים'
ומשימין' תחתיה' כשר' עצים' ואבני' להפסיק' בין' הכשר' והציר'
אם נמצא' חתיכה' אחי' סקצתה' בציר' אותו' סקצת' צריך' קליטה'
איתו' הציר' ומצויה' ומלעלה' כשר' הראי' חציה' של' משה'
אסורה' משיסרם' דבין' ששיירה' בציר' רומה' לכביש' היתר' הוא'
כמכושל' אבל' חצי' שלמעלה' מיתר' דרם' אינו' משקע'
למעלה' כיון' שהרם' עצמו' הולך' ולא' יהיה' לו' כח' יותר' אלא'
מאלו' יהיה' כלו' דם' שזור' דבר' האסור' והדינו' נמי' מעמא'
למלח' שיעל' הכשר' והחלף' אסיר' משיסר' דם' אלא' מעמ' מלח'
הולך' בכשר' למח' איני' : וכן רב' הכשר' אלא' כיון' שהרם' אינו'
הולך' שם' מותר' : וכן כל' רוב' צריך' קליטה' למח' אינו' אותה'
קליטה' אוסרת' למעלה' מחמת' פתובע' עור' ספוד' : וכן'
לעולם' הלא' סקצים' אותה' קליטה' ששנה' אבל' כיון' שהאסור'
נכלע' אינו' הולך' יתיר' ולא' יהיה' כשל' חמור' מן' עקרב' :
(לו) דין מלח' שכלכות' מרם' או מאסור' אחר' ונתגדלו'
בקררה' שהאם' יש' בקררה' ששים' של' מלח' רכל' מותר'
אף' על' פ' שהמלח' עצמו' נבילה' נוה' משום' אסילו' כאלף'
ראינו' חמור' יותר' מאלו' היה' בילו' דם' או אסיר' הבלוע' בו' ואם'
המלח' הבלוע' מנשר' או אכילא' נצרכו' כמסוד' של' כשר'
יתגדלו' כתכשיל' של' חלב' או אימכא' אינו' צריך' מן' אסילו'
מן' המלח' כזא' שם' משמט' דין' הבלוע' מן' כיון' שהמלח'
לא' היה' בליע' מאסיר' : (לז) דין להנעיל' כל' רומא' כן'
שאינו' בן' יומה' אבל' כלי' ששר' מותר' להנעילו' ולא' ככלי'
שאינו' בן' יומה' מנב' יותר' אבל' תוך' כלי' שהוא' בן'
יומו'